

یارانه‌های حمایتی جدید از حفظ قدرت خرید مردم ناتوانند

آغاز افزایش دومینووار قیمت‌ها در بازار

نسرین هزاره مقدم

«بعد از محرومیت از ساندویچ فلافل و سوسیس که هفته قبل اتفاق افتاد، حالا قرار است از کالاهای اساسی دیگر هم محروم بشویم». این را یک کارگر شهرداری کت عبدالله می‌گوید؛ از گروه همان کارگرانی که دستمزد ناچیز وزیر خط فقرشان را با در خواست و مطالبه‌گری و استناداری رفتن، هر چند ماه یکبار می‌گیرند اما هر روز با آزادسازی قیمتی جدید مواجه می‌شوند و بخشی از قدرت خرید به تاراج رفته‌شان باز هم از دست می‌رود. این کارگر به نمایندگی از جانب خانواده‌های کارگری کم‌آمد که در بخش‌های مختلف اقتصاد در چنگال پیمانکاران و دلالت نیروی انسانی گیر افتاده‌اند، از مصائب زیستن زیر باران یک‌ریز تورم و گرانی می‌گوید؛ زیستی که تمام مولفه‌های تاثیرگذار آن از آزادسازی به شدت تاثیر می‌پذیرد. می‌گوید: «صاحبخانه آمده و ادعا کرده یا باید بلند شویم یا چند میلیون تومان بگذاریم روی اجاره خانه. وقتی پرسیدیم چرا مگر چه اتفاقی افتاده، گفت مگر در این مملکت زندگی نمی‌کنید و نمی‌دانید من باید روغن، مرغ، تخم‌مرغ، نان و... را چند برابر قیمت بخورم؟ اینها همه گران شده و باید اجاره‌خانه هم متناسب با آن بالا برود». نکته‌ای که این کارگر کم‌تخصص به زبان ساده می‌گوید، همان پیوستگی ساختاری کالاهای و خدمات مورد نیاز طبقات مردم است. قیمت کالاهای اساسی به شدت به یکدیگر وابسته هستند و نرخ اثرگذاری برخی اقلام بسیار بالاست. در واقع وقتی قرار است نرخ کالاهایی مانند نان سنتی و دارو، به‌رغم بالا رفتن قیمت آرد و پلاکستین نرخ دلار به دلیل حین‌آرز ترجیحی ثابت‌بماندین تثبیت‌نرخ هیچ‌تضمینی ندارد و در میان مدت و حتی کوتاه‌مدت،

تمام کالاهای خدمات اساسی، نرخ خود را با نرخ کالاهای مرتبط و زیرساختی اصطلاحاً بالاتر می‌کنند؛ از نان آردپزی تا نانوایی‌ها گرفته تا کرایه خانه و خدمات حمل و نقل، همه چیز همگام با افزایش قیمت کالاهای اساسی گران می‌شوند. این تعادل قیمتی به ضرر گروه همان کارگرانی که دستمزد ناچیز وزیر خط فقرشان را با در خواست و مطالبه‌گری و استناداری رفتن، هر چند ماه یکبار می‌گیرند اما هر روز با آزادسازی قیمتی جدید مواجه می‌شوند و بخشی از قدرت خرید به تاراج رفته‌شان باز هم از دست می‌رود. این کارگر به نمایندگی از جانب خانواده‌های کارگری کم‌آمد که در بخش‌های مختلف اقتصاد در چنگال پیمانکاران و دلالت نیروی انسانی گیر افتاده‌اند، از مصائب زیستن زیر باران یک‌ریز تورم و گرانی می‌گوید؛ زیستی که تمام مولفه‌های تاثیرگذار آن از آزادسازی به شدت تاثیر می‌پذیرد. می‌گوید: «صاحبخانه آمده و ادعا کرده یا باید بلند شویم یا چند میلیون تومان بگذاریم روی اجاره خانه. وقتی پرسیدیم چرا مگر چه اتفاقی افتاده، گفت مگر در این مملکت زندگی نمی‌کنید و نمی‌دانید من باید روغن، مرغ، تخم‌مرغ، نان و... را چند برابر قیمت بخورم؟ اینها همه گران شده و باید اجاره‌خانه هم متناسب با آن بالا برود». نکته‌ای که این کارگر کم‌تخصص به زبان ساده می‌گوید، همان پیوستگی ساختاری کالاهای و خدمات مورد نیاز طبقات مردم است. قیمت کالاهای اساسی به شدت به یکدیگر وابسته هستند و نرخ اثرگذاری برخی اقلام بسیار بالاست. در واقع وقتی قرار است نرخ کالاهایی مانند نان سنتی و دارو، به‌رغم بالا رفتن قیمت آرد و پلاکستین نرخ دلار به دلیل حین‌آرز ترجیحی ثابت‌بماندین تثبیت‌نرخ هیچ‌تضمینی ندارد و در میان مدت و حتی کوتاه‌مدت،

متعلق به طبقه متوسط بودند، قربانی آزادسازی هاشد و به‌زیر خط فقر سقوط می‌کنند و این در حالی است که حتی در صورت شمول عام و سبب، میزان یارانه پرداختی به خانواده‌ها هرگز تکافوی افزایش هزینه‌های متاثر از آزادسازی را نمی‌دهد. آیا یک خانوار متوسط کارگری حتی اگر امروز یارانه ۴۰۰ هزار تومانی را کامل دریافت کند، با یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان یارانه به اضافه دستمزد حدوداً ۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تومانی که مجموعاً ۸ میلیون تومان می‌شود، می‌تواند از پس هزینه‌های حداقلی زندگی برآید؟ کافی است قیمت‌های جدید کالاهای اساسی را در بیابوریم تا پاسخ این سوال مشخص شود.

گرانی در انتظار اخذ مجوز

«محمد وحیدی»، وزیر کشور، سه‌شنبه شب (بیستم اردیبهشت) در یک گفت‌وگو تلویزیونی اظهار کرد: مرغ، تخم‌مرغ، لبنیات و روغن نباتی چهار قلم کالایی هستند که در طرح اصلاح یارانه‌ها قیمت آن تغییر خواهد کرد. وی افزود: مجوز افزایش قیمت با اصلاح یارانه‌ها فقط برای این چهار قلم کالا صادر شده و به غیر از این کالاهای مجوزی برای افزایش قیمت کالاهای دیگر وجود ندارد. اما سوال اینجاست که آیا واقعاً سایر کالاهای اساسی گران نمی‌شوند؟ درست است که مجوز ساده‌ی سفری به خارج کشور در چند سال پیشتر.

از اواخر دهه ۸۰ و اجرای فاز اول هدفمندسازی یارانه‌ها در دولت احمدی‌نژاد، متوسط‌زدایی از طریق نظام توزیع یارانه‌ها نقدی یک انتقاد جدی همیشگی بوده است. دولت‌ها ابتدا نظام تقریباً بی‌اسپرتی برای توزیع یارانه در نظر می‌گیرند اما در گذر زمان با کاستی گرفتن بودجه و اعتبار مورد نیاز برای پرداخت یارانه، برخی گروه‌ها خط می‌خورند. این گروه‌ها که زمانی

رسمی در کار نیست یعنی فعلاً در کار نیست اما بازار به هم پیوسته‌ای اقتصاد چه حکمی صادر می‌کند؟ بلافاصله در روز بعد یعنی بیست و یک اردیبهشت، خبر آمد که در آخرین جلسه قرارگاه امنیت غذایی جهاد کشاورزی که با حضور نمایندگان اصناف تشکیل شده، قیمت هر کیلوگرم مرغ برای مصرف کننده به ۴۰۰ هزار تومان، قیمت هر شانه تخم‌مرغ ۳۰۰ عددی برای مصرف کننده به ۹۸ هزار تومان، قیمت روغن ۸۱۰ گرمی برای مصرف کننده ۶۹ هزار و ۸۰۰ تومان، روغن جامد حلسب ۴۵ کیلوگرمی به ۴۰۰ هزار تومان و روغن جامد ۱۶ کیلوگرمی به یک میلیون و ۱۰۰ هزار تومان افزایش خواهد یافت. حال در آمد نه‌ایست ۸ میلیون تومانی یک خانوار متوسط حداقل بگیر کارگری با فرض استمرار همیشگی یارانه هر نفر ۴۰۰ هزار تومان، چطور می‌تواند از پس خرید این کالاهای قیمت‌های برابریابی؟

ابهام جدی در قیمت کالاهای اساسی

«علیرضا حیدری»، کارشناس رفاه و تامین اجتماعی و نایب رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری در این رابطه می‌گوید: به نظر می‌رسد طرحان آزادسازی‌های اخیر، تحلیلی از نتایج این طرح نداشته‌اند و نتوانسته‌اند ابعاد «تخریب معیشتی» طرح را برآورد کنند. اثر روانی شوک وارده به بازار همه چیز را در هم می‌ریزد. با این تصمیم، نظم اقتصادی کامل از بین می‌رود و مهم‌ترین نکته این است که نمی‌دانیم از فردا کالاهای اساسی چه قیمتی در بازار خریداری کنیم. اصرار دولت بر ثابت ماندن قیمت برخی اقلام است. بعد از ۱۳۳ برابر شدن نرخ آرد صنعتی و پافشاری کردند که نان سنتی گران نمی‌شود. بیستم اردیبهشت، وزیر اقتصاد از حذف یارانه چهار کالای اساسی (مرغ، تخم‌مرغ،

لبنیات و روغن نباتی) رونمایی و تاکید کرد که سایر کالاهای مجوزی برای گرانی ندارند اما آیا ساختار اقتصاد ما و نظام عرضه و تقاضا در بازار ملتپا امروز، واقعاً این گونه عمل می‌کند؟ حیدری با تاکید بر به هم پیوستگی ساختاری کالاهای می‌گوید: کالاها به صورت جان‌شین و به صورت مکمل‌رومی یکدیگر اثر می‌گذارند و این تاثیرگذاری به سرعت اتفاق می‌افتد. وقتی شما کالاهای اساسی را بیش از ۱۰۰ درصد در بازار گران کرده‌اید، نمی‌توانید انتظار داشته باشید قیمت سایر کالاها ثابت بماند. دولت قیمت روغن چهارونیم کیلویی را ۴۰۰ هزار تومان اعلام کرده، یک کیلو گوشت مرغ نزدیک ۷۰ هزار تومان و شیر کیلویی ۱۳ هزار تومان. وقتی این قیمت‌ها توسط تنها نهاد کنترل کننده بازار یعنی دولت پذیرفته و اعلام شده، باید منتظر قیمت‌های بسیار بالاتر در بازار آزاد باشیم. دولت تورم بیش از ۱۰۰ درصدی کالاهای اساسی را پذیرفته است. خب عاملان عرضه در بازار دیگر چه دلیلی برای نپذیرفتن دارند؟

فقرزدایی یا متوسط‌زدایی؛ مساله این است

در عین حال، بعد از اعلام آزادسازی قیمت چهار کالای اساسی دیگر «شیر کازم»، رئیس سازمان برنامه و بودجه در گفت‌وگو ویژه خبری سیمایا، با دفاع از سیاست‌های تعدیلی اخیر گفت: اصلاح ضریب جینی با این اقدام صورت خواهد گرفت یعنی فاصله کمتر خواهد شد. امیدواریم با اقدامات بعدی که در سنوات آتی صورت خواهد گرفت بتوانیم به‌طور کامل بگوئیم که در کشور فقیر نخواهیم داشت.

به گفته حیدری، این سیاست‌ها بدون در نظر گرفتن نظام تامین جایگزین برای نیازمندان و صرفاً اتکا به پرداخت چند صد هزار تومان یارانه نقدی، نه تنها به از میان رفتن فقر و کاهش ضریب جینی منجر نمی‌شود بلکه طبقات فرودست را بیشتر از قبل از مایحتاج اساسی سفره‌ها محروم می‌کند. در این شرایط خطر فقر غذایی و سوء تغذیه بسیار بیشتر می‌شود و حتی طبقات متوسط رادر معرض خطر قرار می‌دهد. مساله مهم دیگر، فاصله گرفتن دستمزد کارگران از سبب معیشت حداقلی است؛ سببی که دی ماه سال قبل حدوداً ۹ میلیون تومان بود و حالا به گفته حیدری، حتماً چند میلیون تومان به‌نرخ آن افزوده خواهد شد اما باید چند هفته آینده، زمانی که اثرگذاری سیاست‌های آزادسازی در بازار کالاها و خدمات تثبیت شد، محاسبه واقعی هزینه‌های زندگی صورت بگیرد تا در پیام شکاف عمیق دستمزد - درآمد واقعاً چقدر عمیق تر شده است.

بازار تورم بر دوش طبقات فرودست

حیدری اضافه می‌کند: دولت

اثر روانی و شوک وارده به بازار همه چیز را در هم می‌ریزد. با این تصمیم، نظم اقتصادی کامل از بین می‌رود و مهم‌ترین نکته این است که نمی‌دانیم از فردا کالاهای اساسی چه قیمتی در بازار خریداری کنیم.

قیمت ارز رادر قانون بودجه امسال ۲۳ هزار تومان در نظر گرفته و این یعنی تقلیل اساسی ارزش پول ملی. این اقدام پایه تمام سیاست‌های تعدیلی است و بدون تردید به تدریج روی تمام ابعاد سبب معیشت اثر خواهد گذاشت. با این نرخ ارز، دولت تورم را پذیرفته است. همچنین چه معنایی دارد دولتی یک میلیون و ۵۰۰ هزار میلیارد تومان، بودجه عمومی داشته باشد و اصلاً بودجه عمرانی نداشته باشد. دولت تمام درآمدهای ارزی را خرج هزینه‌های خود می‌کند و آن وقت برای تامین کالاهای اساسی ادعا می‌شود ارز در بساط نیست و باید قیمت‌ها آزاد شود! بار این سیاست‌ها بر دوش کیست؟ فقط کارگران و لایه‌های فرودست اجتماع هستند که باید بار یک‌ایر تورم جدی را بر دوش بکشند.

بازیرگان بازار اقتصاد ایران عادت دارند خودشان را با تورم بخشی در اقتصاد تطبیق دهند. به سرعت یک معادله علت و معلولی سرراست می‌چینند و بار هزینه‌ها را بر دوش مصرف کننده نهایی می‌اندازند. این همسان‌انگاری است که حیدری این گونه از آن تعبیر می‌کند: «صبر کنید تا صاحبخانه‌ها یارانه‌دهنده‌های خدمات، اولین حلقه روغن ۴۰۰ هزار تومانی را بخردند و به خانه ببرند، بعد ببینید چه افزایشی در نرخ‌هایشان خواهند داد. این چهار قلم کالا، بعد از اثرگذاری در بازار، همان چهار قلم نمی‌ماند و به سرعت ۲۰۰ قلم کالا و خدمات می‌شود».

پنجم اردیبهشت، رئیس اتحادیه خواربارصفهان با اشاره به افزایش قیمت برنج ایرانی به ۱۰۰ هزار تومان گفت: امروز تنها ۵۰۰۰ دلار برای هر تن توان خرید برنج ایرانی دارند. این یک اعتراف تلخ بود اما حالا اگر قرار باشد نظام توزیع ارزان کالا برای طبقات فرودست در کار نباشد (مثلاً تعاونی‌های کارگری که کارگران با داشتن کارت شناسایی معتبر بتوانند اقلام اساسی را به قیمت قبل از آزادسازی تهیه کنند)، اقلام بیشتری به لیست برنج ایرانی اضافه خواهند شد. به گفته کارگر شهرداری کت عبدالله «دست گذاشته‌اند روی مهم‌ترین و اصلی‌ترین اقلام غذایی. اگر مسأله دیگر نتوانیم شیر و تخم‌مرغ هم بخوریم، چطور سر پا بمانیم و کار کنیم...».

مقابل اجحاف به بازنشستگان

ساکت نمی‌نشینیم

در نشست چهارشنبه‌هفته گذشته هیات دولت، باز هم افزایش مستمری بازنشستگان کارگری به تصویب نرسید.

رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری در این رابطه به اینا گفت: تکلیف امر مشخص نکرده و حتی دلایلی را که منجر به عدم تصمیم‌گیری شده، اعلام نمی‌کنند تا جامعه کارگری بتواند با مذاکره مشکل را حل کند. در واقع بازنشستگان رادر خوف و رجا نگه داشته‌اند و این شیوه، بر خورد مناسبی با جامعه ۱۳۱۲ میلیون نفری خانواده‌بازنشستگان کارگری کشور نیست.

حسن صادقی گفت: توصیه می‌کنیم مصوبه تامین اجتماعی را سریع تصویب کرده و برای اجرا به سازمان برگردانند تا بازنشستگان آرامش فکری و روانی پیدا کنند. بازنشستگان دیگر بیش از این نمی‌توانند منتظر بمانند. مسأله در مقابل اجحاف نسبت به بازنشستگان ساکت نمی‌نشینیم.

خبر

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی:

اعتراض تایید شود، یارانه ماه‌های قبل را هم می‌دهیم

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه اگر اعتراض جاماندگان یارانه تایید شود، یارانه ماه‌های قبل را هم می‌گیرند، گفت: برای شناسایی مشمولان یارانه، وضعیت مالی خانوارها طی دوره ۳ تا ۵ ساله بررسی شده است. به گزارش «توسعه ایرانی»، حجت‌عبدالمملکی در یک گفت‌وگو تلویزیونی گفت: برای ثبت اعتراض به دهک‌بندی یارانه‌ها، فقط کافی است وارد سامانه وزارت رفاه شده و اطلاعات خود را بارگذاری کنید.

وزیر کار بیان داشت: یارانه‌مورد نیاز ۹۰ درصد مردم تامین شده و در حساب دولت است، پس اگر ۳ ماه دیگر مشخص شود فردی نیازمند

دولت تمام درآمدهای ارزی را خرج هزینه‌های خود می‌کند و برای تامین کالاهای اساسی ادعا می‌کند رادر بساط نیست و باید قیمت‌ها آزاد شود

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه اگر اعتراض جاماندگان یارانه تایید شود، یارانه ماه‌های قبل را هم می‌گیرند، گفت: برای شناسایی مشمولان یارانه، وضعیت مالی خانوارها طی دوره ۳ تا ۵ ساله بررسی شده است. به گزارش «توسعه ایرانی»، حجت‌عبدالمملکی در یک گفت‌وگو تلویزیونی گفت: برای ثبت اعتراض به دهک‌بندی یارانه‌ها، فقط کافی است وارد سامانه وزارت رفاه شده و اطلاعات خود را بارگذاری کنید.

وزیر کار بیان داشت: یارانه‌مورد نیاز ۹۰ درصد مردم تامین شده و در حساب دولت است، پس اگر ۳ ماه دیگر مشخص شود فردی نیازمند

نوسانات نشود شاخص‌ها در دوره سه تا پنج ساله در فرمولی دقیق ضریب‌بندی می‌شود.

نوسانات نشود شاخص‌ها در دوره سه تا پنج ساله در فرمولی دقیق ضریب‌بندی می‌شود. وی تاکید کرد: افراد تا ۳ ماه آینده فرصت ثبت در سامانه را دارند و اگر مستحق دریافت یارانه باشند به آنها یارانه پرداخت می‌شود. یارانه‌ها در حساب‌های دولتی موجود است و تقریباً برای ۷۸ تا ۷۹ میلیون نفر در نظر گرفته شده است.

عبدالمملکی با بیان اینکه ۷ و نیم میلیون نفر یارانه نمی‌گرفتند، گفت: یک بخشی از آن افراد متمکن بودند. اکنون فرض می‌کنیم پنج میلیون نفر مستحق هستند. این افراد می‌توانند در سامانه هدفمندی یارانه‌ها که اعلام می‌شود، ثبت‌نام کنند و فرآیند طولی می‌کشد تا بررسی و

ارزیابی شود. وی گفت: امکان دارد فردی به خاطر گردش مالی بالا یارانه‌اش قطع شده که می‌تواند اعتراض کند. به عنوان مثال بعضی از روحانیون و طلاب و جوهات شرعی رادر یافت می‌کنند که این امر مال این افراد نیست و برای جمعیت است

که این امر قابل اعتراض است و وزیر رفاه تاکید کرد: توصیه می‌کنیم حساب‌های شخصی از کاری جدا شود، ضمن اینکه در سامانه با ثبت اعتراض و ارائه مستندات یارانه در صورت مستحق بودن اختصاص می‌یابد.